

MINISTERSTVO VNITRA
sekce veřejné správy
odbor efektivní veřejné správy

V Praze dne 1. dubna 2009
Počet listů: 7

Z Á P I S

z porady meziresortní koordinační skupiny pro boj s korupcí

Datum a místo konání: 27. března 2009; 10:00 hod.; MV ČR, náměstí Hrdinů 3, Praha 4; zasedací místnost 314, 3. patro
Účastníci: viz prezenční listina

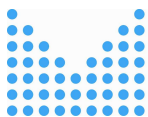
Úvodní slovo, přivítání účastníků

Jednání zahájila zástupkyně ředitelky odboru územní veřejné správy, která přivítala přítomné a oznámila, že v sekci veřejné správy došlo k reorganizaci. Zástupkyně ředitelky odboru územní veřejné správy převzala agendu implementace e-governmentu a časopisu Veřejná správa a koordinace protikorupčních aktivit vlády přešla pod odbor efektivní veřejné správy. Z tohoto důvodu došlo k posunu termínu jednání meziresortní koordinační skupiny pro boj s korupcí. Poděkovala přítomným za dosavadní spolupráci a představila ředitelku odboru efektivní veřejné správy, která převzala její úlohu. Ředitelka odboru efektivní veřejné správy, přivítala všechny zúčastněné a informovala o reorganizaci v sekci veřejné správy. Odbor rozvoje lidských zdrojů ve veřejné správě byl zrušen a většina jeho agendy přešla pod odbor efektivní veřejné správy, kde vzniklo oddělení mezinárodní spolupráce a rozvoje lidských zdrojů ve veřejné správě. Pod toto oddělení, které vzniklo 1. března 2009, spadá problematika boje proti korupci a koordinace protikorupčních aktivit vlády.

Kontrola plnění úkolů

pro všechny ústřední orgány státní správy:

1. Podílet se na obsahu webových stránek www.korupce.cz, popř. zaslat aktuální informace a aktualizovat kontakty.
Termín: průběžně
Ředitelka odboru efektivní veřejné správy poděkovala všem, kteří poslali aktualizované kontakty. Ty byly na webových stránkách www.korupce.cz upraveny a požádala přítomné, aby i nadále, pokud dojde ke změně, posílali informaci e-mailem na adresu mleblova@mvcz.cz, změna bude provedena okamžitě.
2. Zveřejnit na webových stránkách resortu kontakt na bezplatnou protikorupční linku 199.

Termín: 31. ledna 2009

Ředitelka odboru efektivní veřejné správy informovala, že většina členů pracovní skupiny tento úkol splnila, od některých o splnění tohoto úkolu přišla informace buď písemně, nebo e-mailem.

Informace o materiálu Aktualizace Strategie vlády v boji proti korupci

Ředitelka odboru efektivní veřejné správy informovala, že Aktualizace Strategie vlády v boji proti korupci byla schválena na pondělním jednání vlády: usnesení vlády ze dne 23. března 2009 č. 329. Z usnesení vlády vyplývá pro ministra vnitra zpracovat do zákona o úřednících pravidlo, že úředníci veřejné správy jsou přijímáni výhradně na základě výběrového řízení a ve spolupráci s MPSV zavést pomocí tohoto zákona pravidla pro periodické a průběžné vzdělávání o protikorupčních opatřeních, etickém chování a bezúhonnosti pro všechny úředníky ve veřejné správě. Dále informovala, že termín předložení paragrafového znění zákona o úřednících je 30. červen 2009. Usnesení vlády č. 329 ukládá členům vlády a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy zpracovat do 30. června 2009 interní protikorupční programy s cílem zohlednit protikorupční opatření obsažená ve Strategii vlády v boji proti korupci a pravidelně je aktualizovat. V rámci Ministerstva vnitra byly pro splnění tohoto úkolu již podniknuty jisté kroky. Přítomni pak byli požádáni o krátkou informaci o interním protikorupčním programu jejich resortu:

ERÚ: nemá speciální protikorupční program, pravidla jsou zakotvena v pracovních řádech a Etický kodex zaměstnanců Energetického regulačního úřadu.

MPO: nemá samostatný dokument, ale soubor pravidel, kterými jsou stanovena přísná pravidla, která se dodržují a kontrolují, průběžně je reagováno na změny, podle nichž jsou pravidla upravována. Protikorupční opatření MPO jsou zveřejněna na webových stránkách MPO.

NBÚ: nemá speciální protikorupční program, problematiku upravují interní akty řízení.

ČTÚ: nemá speciální protikorupční program, ale soustavu vnitřních předpisů, kterou tvoří zejména závazný pokyn, kterým se stanoví postupy v případě podezření na korupční nebo podvodné jednání a závazný pokyn, kterým se vydává Kodex etiky zaměstnanců ve veřejné správě; protikorupční problematice je rovněž věnována pozornost při vstupním vzdělávání zaměstnanců a při manažerském školení.

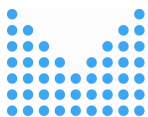
ÚV: prozatím nemá speciální protikorupční program, jen Rozhodnutí vedoucího Úřadu vlády ČR č. 19/2008, o protikorupčních opatřeních v oblasti zadávání veřejných zakázek k zabezpečení usnesení vlády ČR č. 1199/2006, o Strategii vlády v boji proti korupci na období let 2006 až 2011; zpracovává se Strategie boje proti korupci ÚV.

SSHR: na úseku boje proti korupci se řídí interním pokynem předsedy Správy: Pokyn č. 3 předsedy Správy státních hmotných rezerv ze dne 4. prosince 2006, který má charakter interního protikorupčního programu. Plněním jednotlivých bodů uvedeného pokynu jsou zabezpečovány úkoly vyplývající z usnesení vlády ze dne 25. října 2006 č. 1199, které vyplynuly pro SSHR k problematice protikorupčních opatření.

MO: interní protikorupční program Ministerstva obrany je pravidelně aktualizován a zveřejňován ve věstníku.

MMR: nemá speciální protikorupční program, problematika řešena interními akty řízení, probíhá spolupráce se Svazem měst a obcí.

ČÚZK: zpracování interního protikorupčního programu dáno usnesením vlády ze dne 10. září 2003 č. 895, program je pravidelně aktualizován a o činnosti v oblasti boje proti korupci je MV každoročně informováno.

MD: interní protikorupční program MD je každoročně aktualizován a vyhodnocován; na rok 2009 je již schválen.

MF: interní protikorupční program MF reflektuje pilíře Strategie vlády v boji proti korupci, je pravidelně vyhodnocován a aktualizován.

MZe: provádění detailní analýzy způsobu zadávání veřejných zakázek v rámci resortu + interní předpisy (organizační řád MZe, Etický kodex zaměstnanců Ministerstva zemědělství ČR), každoroční protikorupční audit, antibyrokratická komise.

MSp: interní protikorupční program má MSp zpracován, novelizován bude do poloviny roku 2009.

MŠMT: interní protikorupční program MŠMT je zpracován, novelizován, novelizace schválena tento týden; příspěvkové organizace MŠMT protikorupční programy většinou nemají, jsou ale monitorovány, v roce 2009 proběhnou v příspěvkových organizacích audity.

MŽP: interní protikorupční program MŽP je publikován na webu MŽP, v roce 2008 proběhl následný protikorupční audit zadávání veřejných zakázek z něhož vyplynulo, že interní protikorupční program je třeba zpřesnit; k tomu dojde do pěti měsíců od schválení aktualizace Strategie vlády v boji proti korupci.

MPSV: interní protikorupční program pravidelně aktualizován, nový je platný od 1. ledna 2009; dvě části – obecná a konkrétní.

Celní správa: akční plán integrity, který představuje soubor rizik a protikorupčních opatření ze všech oblastí a úrovní činností celní správy, pravidelně vyhodnocován, v současné době probíhá aktualizace; testy integrity.

ČSÚ: etický kodex, v současné době probíhá audit rizik.

MZV: etický kodex + interní předpis o veřejných zakázkách na MZV + zvyšování odpovědnosti vedoucích zaměstnanců.

ČBÚ: nemá speciální protikorupční program, ale Opatření č. 16/2007 předsedy Českého báňského úřadu ke Zprávě o korupci v ČR za léta 2005 - 2006 a o plnění Aktualizovaného vládního programu boje proti korupci.

MV: nemá speciální protikorupční program, jen dílčí vnitřní předpisy, na interním protikorupčním programu se pracuje.

Zástupkyně Transparency International – Česká republika, o. p.s. (TIC) vnesla dotaz, zda mají členové skupiny informace o mechanismu ochrany tzv. whistle-blowers na jejich úřadu. Jedná se o ochranu zaměstnanců před negativními důsledky oznámení korupce na pracovišti. Požadavek na zavedení jasných pravidel k zajištění dostatečné ochrany zaměstnanců ve veřejné správě, kteří oznámí podezření na korupci, je jedním z požadavků Skupiny států proti korupci (GRECO) vycházejícím z druhého kola hodnocení ČR.

Ředitel TIC informoval přítomné, že takové případy TIC občas řeší. Pro tyto oznamovatele má jejich oznámení často katastrofální následky, nejen, že to pro ně většinou znamená konec kariéry, ale často jsou tito lidé vystaveni občansko-právní žalobě za strany lidí, na které upozorňují a k tomu je na ně obvykle ještě podáno trestní oznámení pro pomluvu. Nakonec není řešen původní podnět (poukázání na možnou korupci), ale dojde k mnohaletému soudnímu sporu. Je otázkou, kde přesně by měla být ochrana tzv. whistle-blowers zakotvena a zda by tato ochrana neměla být právě součástí interních protikorupčních programů jednotlivých resortů.

Informace o poskytování dotací nestátním neziskovým organizacím Ministerstvem vnitra v rámci dotačních programů „Boj proti korupci – provozování protikorupční linky 199“ a „Prevence korupčního jednání“ v roce 2009

Ředitelka odboru efektivní veřejné správy informovala, že kvůli předávání dotačního programu „Prevence korupčního jednání“ z jiného odboru a reorganizaci v sekci MV se vyčlenění finančních prostředků na poskytnutí dotací zdrželo. Minulý týden byly finanční prostředky na oba dotační programy zajištěny. Komise pro poskytování dotací nestátním neziskovým organizacím v rámci dotačních programů „Boj proti korupci – provozování protikorupční linky 199“ a „Prevence korupčního jednání“ bude ustavena pokynem ministra vnitra. Na příští rok byla učiněna příslušná opatření.

Informace o stavu legislativních úprav a dalších úkolů uložených Strategii vlády v boji proti korupci, usnesením vlády č. 1199 z 25. 10. 2006 a usnesením vlády ze dne 18. 6. 2007 č. 676, které jsou řešeny jednotlivými resorty a následná diskuze:

- Ministerstvo vnitra:

novela zákona o svobodném přístupu k informacím (106/1999 Sb.)

Ředitelka odboru efektivní veřejné správy informovala přítomné, že usnesením vlády z 9. ledna 2008 č. 4 byl uložen úkol zpracovat novelu zákona o svobodném přístupu k informacím, jejímž hlavním cílem mělo být odstranění pochybností o tom, zda právnické osoby zřízené nebo založené státem nebo územními samosprávnými celky nebo jimi jinak ovládané jsou povinnými subjekty podle zákona o svobodném přístupu k informacím. V listopadu 2008 byla novela předložena do mezirezortního připomínkového řízení, v němž bylo uplatněno velké množství vzájemně protichůdných připomínek (často připomínek zásadních). Po zpracování novely byl její hlavní cíl vyřešen bez nutnosti legislativní změny, neboť Nejvyšší správní soud v precedentním rozhodnutí dovedl, že takové právnické osoby jsou povinnými subjekty (subjekty, které mají povinnost poskytovat informace) i za současného platného stavu. Proto byl usnesením vlády ze dne 20. února 2009 č. 208 úkol zrušen. Odbor dozoru a kontroly veřejné správy MV připravuje v rámci jím plněných nelegislativních úkolů vlády v 1. pololetí roku 2010 analýzu možností širší legislativní změny zákona 106/1999 Sb., včetně úvahy nad zavedením institutu informačního komisaře a sjednocením zákona o svobodném přístupu k informacím a zákona o právu na informace o životním prostředí.

věcný záměr zákona o odpovědnosti právnických osob

Na konci roku 2008 byl zpracován a předložen do vnějšího připomínkového řízení „Věcný záměr zákona o odpovědnosti právnických osob za správní delikty spáchané jednáním, které je u fyzických osob postihováno jako trestný čin a k jehož stíhání zavazuje mezinárodní smlouva nebo právní předpis Evropských společenství“. Z vnějšího připomínkového řízení vzešly závažné připomínky, které byly v rozporu se záměrem. Došlo k jednání mezi Legislativní radou vlády, Ministerstvem vnitra a Ministerstvem spravedlnosti, jehož výsledkem bylo předložení informace vládě. Vláda vzala informaci na vědomí usnesením vlády ze dne 30. března 2009 č. 380 k Informaci o problémech přípravy návrhu věcného záměru zákona o správní odpovědnosti právnických osob za jednání, k jehož postihu zavazují mezinárodní smlouvy a uložila ministru vnitra zpracovat ve spolupráci s ministrem spravedlnosti a vládě do 31. prosince 2009 předložit analýzu a mezinárodní srovnání právní úpravy problematiky odpovědnosti právnických osob za jednání, k jehož postihu zavazují mezinárodní smlouvy.

protikorupční novela zákonů o územních samosprávných celcích

Část novely zákona týkající se nakládání s majetkem: vládě bude navrženo zrušení tohoto úkolu, neboť zamýšleného efektu již bylo dosaženo bez nutnosti legislativního zásahu do platného znění zákonů o územních samosprávných celcích, a to přijetím celé řady nelegislativních opatření dotýkajících se (přímo či nepřímo) činnosti územních samosprávných celků (zřízení protikorupční linky č. 199, posílení specializovaných útvarů Policie ČR určených pro boj s korupcí, uskutečnění celé řady vzdělávacích programů pro policisty i pro úředníky podléhající režimu zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů apod.).

Informace ostatních resortů

Ministerstvo financí - návrh protikorupčního zákona pro veřejné rozpočty: MF vypracovalo materiál „Řešení dalšího postupu v přípravě protikorupčního zákona pro veřejné rozpočty v souvislosti se zajištěním větší informovanosti o dotacích a jiných podobných výdajích z veřejných peněžních prostředků“. Přijato usnesení vlády ze dne 16. prosince 2008 č. 1580 o dalším postupu při přípravě návrhu protikorupčního zákona pro veřejné rozpočty v souvislosti se zajištěním větší informovanosti o dotacích a jiných podobných výdajích z veřejných peněžních prostředků. Tímto usnesením vláda schválila návrh etapového řešení zajištění větší informovanosti o dotacích a jiných podobných výdajích z veřejných finančních prostředků s tím, že rozsah změn právních předpisů upravující veřejné rozpočty k zajištění větší transparentnosti při poskytování dotací a jiných transferů v zájmu omezení korupce bude navržen na základě vyhodnocení I. etapy návrhu etapového řešení zajištění větší informovanosti o dotacích a jiných podobných výdajích z veřejných peněžních prostředků. Časový harmonogram první etapy byl stanoven na 30. 4. 2009.

Ministerstvo pro místní rozvoj - novela zákona o veřejných zakázkách: návrh zákona v nedávné době prošel připomínkovým řízením, připomínky byly zapracovány, materiál předložen LRV.

Diskuze o provozu kontaktních telefonních linek a e-mailů pro podávání podnětů na podezření z možného korupčního jednání jednotlivých resortů a výměně informací o nich

Ředitelka odboru efektivní veřejné správy informovala přítomné, že 24. července 2008 převzal odbor územní veřejné správy od odboru bezpečnostní politiky elektronickou adresu korupce@mvcr.cz. E-maily chodí velmi různorodé, nejčastěji se týkají stížností na policisty, volené zástupce a úředníky. Do 31. prosince 2008 přišlo 31 „smysluplných“ e-mailů; z toho 8 bylo předáno k vyřízení Policii ČR Útvaru pro odhalování korupce a finanční kriminality, 4 byly předány Inspekci Ministra vnitra a 10-ti pisatelům bylo doporučeno, aby se se svým problémem obrátili na linku 199 (jedná se především o velice nekonkrétní e-maily). Na základě toho požádala ředitelka odboru efektivní veřejné správy účastníky jednání, aby (pokud mají) na e-mailovou adresu mleblova@mvcr.cz zaslali zprávy o jejich protikorupčních e-mailech a telefonních linkách za rok 2008 (zprávu o vyhodnocení své protikorupční e-mailové adresy zaslal zatím jen Český telekomunikační úřad). Tyto informace budou shromážděny a rozeslány všem členům meziresortní koordinační skupiny pro boj s korupcí.

Předseda Oživení, o. s.: výsledky výzkumu "beztretnosti" veřejných činitelů na úrovni samospráv

Předseda občanského sdružení Oživení seznámil přítomné s výsledky výzkumu „beztretnosti“ – vymáhání osobní odpovědnosti veřejných funkcionářů. Projekt byl zaměřen na územní samosprávné celky. Cílem průzkumu bylo zjistit, zda samosprávy řeší způsobené škody, do jaké míry jsou při zjišťování osobního pochybení samosprávy úspěšné a zda a nakolik samosprávy vymáhají osobní odpovědnost za způsobené škody. Zkoumány byly pokuty udělené ÚOHS samosprávám za porušení zákona o veřejných zakázkách za léta 2005 – 2007 (celkem 77 pokut, analyzováno 71 případů). Zdroji dat ve výzkumu byly sbírky rozhodnutí ÚOHS o udělení pokuty a odpovědi samospráv na žádosti o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Ve dvou třetinách případů samosprávy nebyly schopny zjistit osobní odpovědnost za škodu - což v praxi potvrzuje teorii o rozšířené institucionální neodpovědnosti a posiluje atmosféru beztretnosti při výkonu veřejné funkce. V 90% případů nebyla škoda samosprávami vymáhána, přičemž nebyla často vymáhána ani v případech, kdy bylo zjištěno osobní zavinění. Ve většině případů (62,7%), kdy bylo možné zjistit původ odpovědnosti za škodu, ležela odpovědnost na kolektivních orgánech, méně často odpovědnost spočívala na externích subjektech (23,5%). Toto ukazuje jednak neustálé lpění na mylném předpokladu, že kolektivní povaha rozhodnutí neumožňuje postih jednotlivých členů kolektivních orgánů, a jednak se odhaluje systémová chyba ve struktuře fungování samospráv, která předpokládá, že vládnoucí politici budou vymáhat způsobenou škodu sami po sobě.

V absolutní většině případů (87%) způsobenou škodu plně hradila poškozená samospráva bez získání jakýchkoli náhrad od odpovědných osob. Analýza dospěla k výsledku, že škody způsobené nezákonnými postupy úředníků a politiků, které je možné ve většině případů identifikovat, hradí obvykle všichni občané samospráv prostřednictvím obecního rozpočtu. Vládnoucí politici na úrovni samospráv tak běžně porušují svou zákonnou povinnost domáhat se navrácení způsobené škody.

Dle občanského sdružení Oživení by mělo dojít především k odstranění systémové chyby, kdy by pokutu měl vymáhat ten, kdo ji má zaplatit – jednou z možností je, aby pokuty vymáhali zastupitelé jménem města.

Výsledky výzkumu jsou dostupné též na <http://www.bezkorupce.cz/tiskove-zpravy/nedotknutelni-komunalni-politici-za-jejich-chyby-plati-obcane/>.

Ředitel Transparency International – Česká republika, o. p. s.: Informace o činnosti společnosti Transparency International – Česká republika, o. p. s. v roce 2008

Ředitel TIC řekl přítomným, že provozování linky 199 a právní poradny je jen část činnosti TIC a informoval účastníky jednání o dalších aktivitách TIC:

1. V současné době je jedním z témat TIC ochrana oznamovatelů (tzv. whistle-blowers), snaha o dílčí změny v legislativě, nutnost posílit ochranu legislativními úpravami, zavedením anonymních forem oznamování i uvnitř institucí a posilováním vnitřní kultury směrem k otevřenosti. To souvisí jednak s řešenými případy (v praxi je ochrana velmi nedostatečná a oznamovatelé jsou perzekuováni) a jednak s tlakem mezinárodních organizací – GRECO, OECD. Projekt je na začátku.

2. Zákon o regulaci lobbingu – souvisí se Strategií vlády v boji proti korupci. TIC se snaží vypracovat věcný záměr zákona o regulaci lobbingu a je otevřena jakýmkoliv podnětům.
3. Vodárenství (privatizace) – uzavírání dlouhodobých smluv – porušování zákona o veřejných zakázkách. Jedná se o specifické téma.
4. Veřejné zakázky a PPP – TIC spolupracuje s MMR, metodiky zabývající se zakázkami malého rozsahu; koncesní zákon.
5. Veřejné dotace do sportu – TIC tuto oblast monitoruje, snaha o zveřejnění více informací než doposud, na všech úrovních.

Dále ředitel TIC informoval přítomné, že díky lince 199 podala TIC zatím 15 trestních oznámení. Trestní oznámení na město Třebíč kvůli prodeji pozemků bylo policií odloženo, město Třebíč v současné době chystá žalobu na TIC pro poškození dobrého jména.

zástupkyně TIC se zajímala, kdy je v plánu třetí kolo hodnocení České republiky v GRECO.

V rozpisech třetích kol hodnocení na rok 2009 ČR nefiguruje, neoficiální odhad: druhá polovina roku 2010.

Z jednání vyplynuly následující úkoly:

- pro všechny ústřední orgány státní správy:

1. Zaslát na elektronickou adresu mleblova@mvcv.cz zprávu o vyhodnocení provozu kontaktní telefonní linky nebo e-mailu pro podávání podnětů na podezření z možného korupčního jednání resortu.
Termín: 30. duben 2009
2. Zaslát podněty a návrhy témat, která by měla zaznít a být řešena v průběhu příštího setkání meziresortní koordinační skupiny pro boj s korupcí.
Termín: 31. květen 2009
3. Podílet se na obsahu webových stránek www.korupce.cz, popř. zaslát aktuální informace a aktualizovat kontakty.
Termín: průběžně

Příští setkání meziresortní koordinační skupiny pro boj s korupcí se uskuteční na konci června 2009.